

115
525/vii
A NYIREGYHÁZI ÁG. HITV. EVANG.

HATOSZTÁLYU GYMNASIUM

XXI-ik

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1884—85-dik ISKOLAI ÉVRŐL.

K Ö Z L I K :

CHOTVÁCS ÁGOST,
E. É. IGAZGATÓ

KOVÁCS JÁNOS,
H. IGAZGATÓ.



NYIREGYHÁZA,

NYOMATOTT JÓBA ELEK KÖNYVNYOMDAJÁBAN.
1885.



A NYIREGYHÁZI ÁG. HITV. EVANG.

HATOSZTÁLYU GYMNASIUM

XXI-dik

É R T E S I T Ő J E

AZ 1884—85-dik ISKOLAI ÉVRŐL.



K Ö Z L I K :

CHOTVÁCS ÁGOST,
E. É. IGAZGATÓ.

KOVÁCS JÁNOS,
H. IGAZGATÓ.



NYIREGYHÁZA,
NYOMATOTT JÓBA ELEK KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
1885.

TARTALOM.

Sorszám	Tárgy	Lapszám
I.	Kormányzat	2
II.	Adatok a gymnasium ez évi történetéhez	3
III.	Tanári kar	10
IV.	Tantárgyak	11
V.	A tanulók öntevékenysége	17
VI.	Az ifjuság a jótekonyság terén	18
VII.	Adományok	19
VIII.	Ösztöndíjak, jótétemények	20
IX.	Könyvtárak, gyűjtemények	22
X.	Tápintézet	23
XI.	A tanulók névsora, vallása és születéshelye	24
XII.	A tanórák táblás átnézete	28
XIII.	Statisztikai kimutatás	29
XIV.	A jövő 1885—86 tanévre vonatkozó figyelmeztetés	33
XV.	Főigazgatói látogatás	34

I.

K o r m á n y z a t,

A gymnasium élén egy, az alapítvány-levél kívánalmai szerint az egyház-tanács által 6 évre választott iskolai tanács áll kettős: világi és egyházi elnökséggel.

E L N Ö K S É G :

Palánszky Sámuel iskolai felügyelő és Farbaký József lelkész.

T A G J A I :

Bartholomaeidesz János lelkész-főesperes, Barzó János Bencs László, Hölcz József alapítv. pénztárnok, Jánószky András, Kerekréty Miklós, Leffler Sámuel, Májerszky Béla, Dr. Meskó László, Dr. Meskó Pál egyh. felügyelő, Nádasy Mihály, Pataky Lajos egyház gondnok, Sexty Gyula, Somogyi Gyula, Szopkó Alfréd gymn. pénztárnok, Zajáczy József, a gymnas. tanárok s az ev. népiskolák igazgató tanítója.

NYIREGYHÁZI
ÁLLAMI LEVÉLTÁR

1188

II.

Adatok a gymnasium ez évi történetéhez.

Az iskolai év 1884. augusztus 30-án kezdődött. Augusztus 30., 31. és szeptember 1—3-ik napjain tartattak a beiratások, a fölvételi, javító és pótvizsgák; 4-én kezdetett meg a rendes tanítás.

Az intézetbe beiratkozott tanulók összes száma 232, mely szám, egybehasonlítván azt az 1883/4-kivel, 15 számnyi emelkedést mutat.

A tanári személyzetre nézve csak annyiban történt intézkedés, hogy Mészáros Ferencz, ki a mult iskolai év második felében ideiglenes minőségben működött, fentartó testületünk által tanári székében végleg megerősített. — Az iskolai tanács kebelében azon változás történt, hogy a mult évben betöltetlenül maradt iskola-tanácsosi helyre Nádasy Mihály presbyter lőn megválasztva.

Szeptember 15-én a tanári kar és az iskolai felügyelő jelenlétében szokott ünnepélyességgel az iskolai törvények és fegyelmi szabályok olvastattak fel és magyaráztattak meg, a szokásos igazgatói szózat kíséretében.

Minthogy a mult év augusztus havában itt helyben tartott kerületi tanári értekezlet az állami tantervnek a protestans intézetekbe való elfogadását ajánlotta; minthogy továbbá az egyetemes protestans tanügyi bizottság által javaslatba hozott, s most már elfogadott tanterv is az állami tantervhez alkalmazkodik; végre több protestans tanintézet, különösen azok, melyek állami segélyezésben részesülnek, már most is az állami tanterv szerint tanítanak: a tanári testület azon okból, hogy ezen átmenet ne egyszerre, hanem fokozatosan osztályonként történjék, czélszerűnek

A vallástani órák az I. és II. osztályban Kovács János tanár által töltettek be; aki, a betegen fekvő igazgató által, egyszersmind az igazgatói teendők elvégzésére is felkéretett.

Az első félévi szigorlatok január 19—28-ig tartattak meg; a második félév február 2-kán vette kezdetét.

Május 14-én áldozó csütörtökön a tanuló ifjuság a tanári karral együttesen az Ur asztalához járult, melynél a kegyelmi eszközökben, azoknak kiszolgáltatására képesített kartársuk által részesítették.

A szokott tavaszi ifjúsági multság május 28-dikán derült időben, vidám hangulatban, a résztvevőknek közmegelegedésére folyt le.

A nyáriszigorlatok június 15—23-ig tartattak. Június 24-én az I. és II., 25-én a III.—VI. osztályok közvizsgája; délután pedig a zárünnepély tartatott meg.

Az ifjuság erkölcsi magaviselete az iskolai törvényeknek teljesen megfelelő volt; mert habár egyes, a gyermeki pajkos-ságból eredő kihágások elő is fordultak, midőn a tanári testület a törvény szigorát atyai jósággal gyakorlá; mind az által nagyobb vétségek, melyek súlyosabb büntetéseket vontak volna magok után, nem fordultak elő.

Intézetünk növendékeinek szellemi előmenetele is a tanári kar éber figyelmének folytonos tárgyát képezé, mert több alkalommal tartattak e tárgyban értekezletek, melyből kifolyólag az egyes hanyag tanulók osztályonként, az összes tanárok jelenlétében, nagyobb szorgalomra buzdítottak.

Az egészségi állapot ez évben is általában kielégítőnek mondható, a mennyiben járványos betegségek épen nem, hosszabban tartók is csak néhány esetben fordultak elő. Tanintézetünk egyik szorgalmasabb növendékét Diecz Rezső, III. oszt. tanulót kiragadta a kegyetlen halál társai diszes köréből, hideg sirba temetvén ifju életét. A bélgyuladásban meghaltat september 24-én kísérték ki az örök nyugalom helyére; mélyen megsomorodott szülői, testvérei, tanárai és pályatársai; koszorukat rakván le oly korán elköltözött kedves halottjuk koporsójára. Legyen álma nyugodt, emléke áldott! Ezen kívül komolyabb és huzamosan

tartó betegség miatt Moskovics Armin III, és Simák János VI. oszt. tanulók voltak kényszerítve az intézetből kilépni; egy pedig idült fülbaja miatt orvosi rendelet folytán az év vége felé az iskolába való járástól visszatartatott.

Mint nevezetes mozzanatot kell felemlítenem, hogy az egyházi tanács, a tiszai ág. h. ev. egyházkerület Rendezete 297. §-a értelmében, elhatározá, miszerint jövőre a gymn. iskolai tanácsot külön választja az elemi iskolai tanácstól, amelylyel eddig egybe-
kapcsolva volt, s ezen intézkedés, a május 17-én tartott egyházi közgyűlés elé terjesztve, ez által megerősített és jóváhagyatott.

Ez év eseményeinek elődása nem volna hű és teljes, ha azon mozzanatokról említés nem tétetnék, melyek az intézetnek állami segély elnyerésével 8 osztályúvá emelése, valamint a város által az építésre adományozott 800 ezer téglá és 35 ezer frt érdekében történtek.

Első helyen az utóbbi eseményről akarunk megemlékezni. Még a mult évi értesítő jelentéséből élénken lehet a nagyérdemű közönség emlékezetében, hogy a városnak azon nemes, pusztán saját és fiai jólétét szem előtt tartó határozata, miszerint a gymnasium építésére 800 ezer téglát és 35 ezer forint készpénzt adományozott, Bodnár István és több városi lakos által a törvényhatósághoz felebbeztetett. Miután azonban itt is, a város jövő felvirágozását, mely első helyen gyermekeinek szellemi és tudományos műveltségén és előhaladásán alapul, szem előtt tartva, a gymnasium javára döntetett el az ügy: a felebbező ur és társai evvel sem elégedve meg, azt a legmagasabb forumig, a nagyméltóságu belügyminiszteriumig, terjesztették fel. Mielőtt azonban a fentemlített ministerium e tekintetben döntő határozatot hozott volna, a városhoz a vagyoni leltár és költségvetés felterjesztése ügyében a következő leiratot intézte.

„Másolat 20342/IV. b. szám. Szabolcsmegye közönségének Nyiregyházán.

Mielőtt Báthy Károly és társai nyiregyházi lakosoknak, a nyiregyházi VI. osztályú ág. evang. gymnasiumnak VIII. osztályúvá

emelése végett, Nyiregyháza város képviselő testülete által megajánlott 800000 drb téglá és 35000 frt pénzösszeg adományozását jóváhagyó 185/8825/1884. számú megyebizottsági határozat ellen közbetett felfolyamodása érdemileg elintéztetnék, a m. évi december 6-áról 11405. sz. a. kelt alispáni jelentéssel felterjesztett ügyiratok oly felhívással küldetnek vissza a megye közönségének, hogy azokat még a nevezett város vagyonleltárával és legutóbb jóváhagyott költségvetésével egészítse ki s ekként ide újból terjeszse fel. Budapesten 1885. április 19-én, a miniszter megbízásából Lukács György miniszteri tanácsos.

A mint ezen leiratból kitűnik, az ügy eldöntés végett, még most is a magas belügyminiszterium előtt áll.

Sokat lehetne ezen ügy érdemében itt e helyen felhozni, de minthogy azt már az ügy jelen állásában célra vezetőnek nem tartjuk, azért mellőzzük. Azonban lehetetlen, hogy azon kérdés ne merüljön fel ugy előttünk, mint minden olvasó előtt: hogy hát kinek is akar a város iskolát emelni? A felelet: saját fiának, unokáinak és örököseinek! S kik hát azok a városi polgárok, a kik ezen szent és nemes cél elébe gátakat emelni iparkodnak? Azok, kiknek fiai és unokái első helyen használták, jelenleg is használják és jövőben is használni fogják ezen ~~intézetet~~ ^{intézetet}. Lehetetlen továbbá, hogy a már az előbbi években tett azon észrevételünk, miszerint, ha e városnak született fiai szellemi képesség és tudományos mivelttség tekintetében, a városba beözönlő idegen elemmel a versenyt ki nem fogják állhatni, ugy egészen háttérbe fognak szorittatni, — eszünkbe ne jusson. Már pedig mi a gymnasiumot tartjuk olyannak, melynek alapján a versenyképességet mind a két tekintetben olcsó áron meg lehetne szerezni.

Áttérünk most a másik ügy t. i. az állami segély elnyerése végett tett lépéseknek és eseményeknek előadásához.

Az egyháztanács az egyházi főhatóság útján és pártfogása mellett a nagyméltóságú m. k. közoktatásügyi miniszteriumhoz azon kérelemmel járult, miszerint a helybeli ág. ev. VI. osztályu gymnasiumot a középtanodai törvény 47 §-a értelmében segélyezni s azt VIII. osztályuvá emelni sziveskedjék. Az 1884 oct. 6-án fentjárt és ezen kérvényt átnyújtó küldöttségnek a nagy-

méltóságu közoktatásügyi miniszter ur szives volt válaszolni, miszerint egy szakembert fog leküldeni, ki majd az iskola állapotát és viszonyait itt helyben fogja megvizsgálni. Azonban ezen szakférfiura hiába vártunk, úgy, hogy folyó év január havában szükségesnek látszott, nehogy talán a dolog nem sikerülése a helybeli iskolai elöljáróságnak rovassék fel, hogy ezen ügynek különösen, valamint az előbb említettnek is, sikeres eldöntése végett, újra küldöttség menesztessék a közoktatásügyi minisztériumhoz, kik az időfolyamán nyert hatalmas közbenjárók segélyével vigyék keresztül, hogy mind a két ügy a gymnasium javára döntessék el. Minélfogva Palánszky Sámuel iskolai felügyelő. Martinyi József gymnasiumi tanár és Dr. Ferlicska Kálmán ügyvédből álló küldöttség február elején fentjárt, amikor úgy a közoktatásügyi miniszter, valamint a sikerre döntő befolyással bíró személyek részéről, biztató szavakat nyertek, minek következtében a küldöttség megnyugtatta, a legjobb reménnyel jött haza.

Igy állottak az ügyek, midőn április közepén az egyház, a főtisztelendő püspök ur útján a következő rövid, de annál érthetőbb leiratot kapá.

37624/1884. sz. Vonatkozással a m. évi oct. 6-án 1640 sz. a. kelt felterjesztésére, sajnálattal kell kijelentenem, hogy a nyíregyházi ág. hitv. ev. egyház az iránti kérelme, hogy az ottani VI. osztályu ev. gymnasium állam-segélylyel VIII. osztályuvá kibővitessék, a rendelkezésem alatt álló javadalom korlátoltsága miatt teljesíthető nem volt. Felkérem Főtisztelendőségedet, sziveskedjék erről a nevezett egyház közönségét megfelelően értesíteni. Budapest 1885. április 10-én. Trefort.

Hasonló értelmű leirat érkezett a megyéhez is, mely ezen ügyben szintén kérvényezett volt.

A fentebb előadottak után váratlanul lepé meg az egyház és iskola előljáróságát a magas miniszteri leirat; azonban még ekkor is hajlandó volt a miniszteri leiratnak oly értelmezést adni, hogy a kérelem csak ez évben nem teljesíthető, a jövőre nézve pedig nyitva áll az ut. Hogy tehát legalább jövőre eszközöltessék ki a segély, az iskolai tanács mulhatatlan kötelességének ismeré, — hivatkozva a város szükségletére, továbbá a törvény idézett sza-

kaszára, hogy a küldöttség ismét felküldessék, kik a kérvényt az egyházi főhatóság támogatása és pártfogása mellett újra nyujtsák be. A Palánszky Sámuel, Farbaky József és Martinyi József tagokból álló küldöttség május 11. és 12-én járt fent Budapesten. A fent járó küldöttség felkeresé mind azon magas állásu és hivatalos személyeket, kik az ügy elintézésére döntő befolyással bírnak, s hiven ecsetelé mind azon lényeges adatokat és körülményeket, amelyek nem csak hogy egy felgymnasium alapítását szükségessé teszik, de egyszersmind annak folytonos virágzását is biztosítják. És habár határozott és positiv ígéretet nem nyertek is, mégis oly nyilatkozatokat hallottak, melyek biztosan reményleni engedik, hogy a gymnasiumnak segélyezésére megkívántató összeg már a jelen évben, a jövő 1886-dik évi költségvetési előirányzatba fel fog vétetni; annyival inkább, mert még igen csekély azon összeg, mely eddig a protestáns tanodák segélyezésére fordítottatott és a költségvetésbe felvétellett; továbbá, hogy Szabolcsmegye junius 1-én tartott megyei gyűlésén egyhangulag elhatározta volt, hogy e tekintetben ismételve ujólag kérelemmel fog járulni a nagym. közoktatásügyi miniszterium elé, tekintélyes szavával támogatva az egyház jogosult kérvényét.

Igy áll jelenleg ezen két ügy. Hogy tovább miként fog fejlődni, az a jövő titka; azonban már most is tiszta lelkiismerettel elmondhatjuk, hogy ugy az egyház, mint különösen az iskolai tanács előljárósága, minden követ megmozgatott és semmi fáradságot sem kimélt, mi által városunk jövő felvirágzására és polgárainak boldogítására czélozó ügyét sikerre vezesse.

III.

Tanári kar.

Folyó szám	Tanár neve	Tantárgy és osztály	Heti óra szám	Jegyzet
1	Chotvács Agost, tanár 1874-től	Vallástan I—II Görög nyelv V VI. Német nyelv I—VI.	22	R. tanár, ez évi igazgató, az V. osztály főnöke, a franczia nyelv tanára. Betegség miatt 1884. oct. 5-től kezdve nem tanított.
2	Kovács János, tanár 1865-től	Vallástan I—IV. Latin nyelv III—IV. Mennyiségtan III. IV	24	R. tanár, h. igazgató, a IV. osztály főnöke, a tud. könyvtár kezelője, a fillér-egylet elnöke.
3	Leffler Sámuel, tanár 1874-től	Latin nyelv I. II. V. VI.	22	R. tanár, az I. osztály főnöke, az iskolai tanács és a tanári értekezletek jegyzője, a magyar önképzőkör elnöke és az ifjúsági könyvtár őre.
4	Martinyi József, tanár 1868-tól	Vallástan V—VI. Magyar nyelv III—VI Történelem IV—VI. Rajz II—VI	28	R. tanár, a VI. osztály főnöke.
5	Mészáros Ferencz, tanár 1884-től	Földrajz II. III. Történelem III. Mennyiségtan V. VI. Természetrájz III. IV. Mértani rajz I.	22	R. tanár, a III. osztály főnöke, a természettani szertár őre, a gyorsírászat tanára.
6	Szlaboczký Imre, tanár 1875-től	Magyar nyelv I II. Számítan I. Mennyiségtan II. Földrajz I. Természetrájz II. V. VI	22	R. tanár, a II. osztály főnöke, a természetrájzi gyűjtemények őre, tápintézeti ephorus.
7	Statkiewicz Adolf, tanár 1884-től	Görög nyelv V. VI. Német nyelv I—VI.	20	H. tanár, az V. osztály főnöke. Tanított 1884. nov. 1-től kezdve.
8	Nagy Lajos, tanár 1868-tól	Egyházi és műének I—VI.	4	Énekvezér és orgonista az ág. ev. egyházban.
9	Stoffan Lajos, tanár 1882-től	Testgyakorlat I—VI.	4	Evang. tanító.
10	Kontra Vazul, tanár 1881-től	Róm. kath. vallástan	6	Hitelemző, egri érsekmegyei áldozár.
11	Guttmann Jakab, tanár 1876-tól	Izr. vallástan I—VI.	3	Izr. hit- és fűeleml tanító. Meghalt 1885. január 24-én.
12	Guttmann József, tanár 1885-től	Izr. vallástan III—VI.	2	Izr. elemi tanító
13	Fried Jakab, tanár 1885-től	Izr. vallástan I. II.	2	Izr. elemi tanító.

IV.

T a n t á r g y a k.

I. Osztály.

1. Vallástan. Hetenkint 2 órán. Ker. kathekizmus. Tk. Sztehló.
— Uj testamentomi bibliai történetek. Tk. Varga.

2. Latin nyelv. Het. 6. órán. Alaktan a verba deponentia hajlításáig; szavak emlékelése; az alaktannak megfelelő fordítási gyakorlatok elemző taglalása; házi dolgozatok az írás, név- és igeragozás begyakorlására. Tk. Szénássy.

3. Magyar nyelv. Het. 3 órán. Hangtan, hangcsere, szótagolás; a szók helyes írása; nagy kezdőbetük; szótan; névragozás; megfelelő gyakorlatok és olvasmányok; szavalás. Tk. Ihász Gábor. Olv. könyv. Lehr-Riedl.

4. Német nyelv. Het. 2 órán. Olvasás, írás, határozott és határozatlan névelő ejtegetése, főnév, erős és gyenge ejtegetés, tulajdonnév ejtegetése, melléknév s ejtegetései és fokozása, folytonos fordítás és írásbeli gyakorlatok. Tk. Szemák.

5. Földrajz. Het. 3 órán. A magyar állam és a Földközi tenger melletti országok földirata. Tk. Visontay János.

6. Számtan. Het. 2 órán. Négy alapművelet egy és többnemű egész számokkal és tizedes törtekkel; szétbontás, összevonás, közönséges törtek. Tk. Mocnik-Szabóky.

7. Mértani rajz. Het. 3 órán. Planimetriai elemek; pontok, vonalak és szögek fekvési és mérési viszonyai; a három-, négy- és sokszögek tulajdonságai és alakítása; a kör, kerület, tojás- és csigavonal szerkesztése; az idomok összeillősége és ennek alapján

szerkesztési feladatok. A geometriai diszitményi rajzolás elemei táblarajzok után rajzeszközökkel és szabad kézzel Zierer Géza rajzmintái nyomán. Tk. Mocnik-Schmidt.

8. Műének. Het. 2. órán. Hangképzési gyakorlatok, tekintettel a hangok állására, időtartamára és erejére, gyakorlatilag bevezetve a hanglépcsők, tetrachorda és hanglétrák ismeretése. A hangtér- és hangjegy-állvány ismertetése, a hangjegyek állásának a hangjegy-állványon számokkal való megkülönböztetése. Hangtalálási gyakorlatok. Több szólamú éneklésnél a szólambeli önállóságot célzó előgyakorlatok. Két és három szólamú énekdarabok gyermekkarban.

9. Tornászat. Het. 2 órán, az őszi és tavaszi hónapokban. Szabad és szorgyakorlatok.

II. Osztály.

1. Vallástan, mint az I. osztályban.

2. Latin nyelv. Het. 5 órán. Az alaktan befejezése. Hatvan kisebb-nagyobb összefüggő olvasmány elemező taglalása és részben emlékelése. Házi dolgozatok. Tk. Szénássy.

3. Magyar nyelv. Het. 3 órán. Az igeragozás és szóképzés; költemények emlékelése s mondattani elemzése; írásbeli dolgozatok. Tk. Ihász. Olv. k. Lehr-Riedl.

4. Német nyelv. Het. 2 órán. Az I. osztályban tanultak ismétlése mellett a névmás, számnév, ige, a segéd és gyenge igék hajlítása; folytonos fordítás és írásbeli gyakorlatok. Tk. Szemák.

5. Földrajz. Het. 3 órán. Európa, Ázsia és Afrikának az I. osztályban nem tárgyalt részei; Amerika és Ausztrália. Térkép-készítés. Tk. Batizfalvy.

6. Mennyiségtan. Het. 3 órán. Számtanból: Viszonyok, arányok; egyszerű hármasszabály; százalékszámítások. Mértanból: A négy- és sokszögek szerkesztése s főbb tulajdonságaik ismertetése; területszámítás; idomok átalakítása és felosztása; Pythagorasi tétel; egyenes vonalak arányossága; háromszögek hasonlósága. Tk. Mocnik-Szabóky.

7. Természetrájk. Het. 2 órán. Az első félévben Ásványtan. Tk. Dr. Szabó. A második félévben Nővénytan. Tankönyv Pokorny-Dékány.

8. Rajz. Het. 2 órán. Síkékitmények rajzolása a tanár elő-
rajza nyomán. Ornamentális rajzolás. Landau és Schröder vezér-
fonala szerint.

9. Műének, mint az I. osztályban.

10. Tornászat, mint az I. osztályban.

III. Osztály.

1. Vallástan. Het. 2 órán. Keresztény hit- és erkölccstan. Palmer után füzetek szerint.

2. Latin nyelv. Het. 6. órán. Az alaktan ismétlése. Mondat-
tan: Bartal és Malmosi mondattan vázlatából, a bevezetéstől az
összetett mondatokig, a hozzá tartozó gyakorlatokkal. Szamosi
Tirocinium poëticumából 44 sor vers, 25 mese, alaktanilag és
mondattanilag elemezve, fordítva és többnyire emlékelve is. Cor-
neliusból Miltiades elemezve és fordítva.

3. Magyar nyelv. Het. 3 órán. Összetett szerkezetű monda-
tok taglalása; mellé és alárendelt mondatok viszonya; hangsúlyos
verselés: költemények emlékelése és szavalás. Ihász. Olv. k. Ba-
ráth. I. r.

4. Német nyelv. Het. 2 órán. Az alaktan rendszeresen. Ol-
vasmányok, fordítások, kisebb darabok, mint: Frühlingsankunft,
Die Einkehr, Das Bächlein, Mein Vaterland, Das arme Vöglein.
Der Ochs und der Esel, Der Aufschub, Der Wettstreit, Die Fle-
dermaus, Der Hirsch, der sich im Wasser sieht, Geduld bringt
Rosen, Drei Paare und einer, Die Thätigkeit, Ein einmal aus-
gesprochen Wort, Das Abenteuer des Herakles emlézése, fordítása
és elemezése. Írásbeli gyakorlatok. Tk. Ballagi, olv. k. Felsmann.

5. Földrajz. Het. 3 órán az első félévben. Amerika és Ausztrália
s az osztrák-magyar monarchia vázlatos földrajza. Tk. Batizfalvy.

6. Történelem. Het. 3 órán. Magyarország történelme. Tk.
Ladányi.

7. Mennyiségtan. Het. 4 órán. Betűszámítás, hatvány- és gyökmennyiségek. Mértanból: Kör, kerület, hajtalék és mentelék. Tk. Mocnik-Szabóky.

8. Természettani földrajz. Het. 3 órán a második félévben. Természettani jelenségek: Halmazállapot, nehézség, gépek, szabad esés, folyadékok, levegő, melegség, világosság, égi háboru s az elektromos tűnemények, delejesség. A föld alakja, nagysága, mozgása, felületének beosztása; a légkör, a szerves világ és az ember; a világrendszer. Tk. Heller.

9. Rajz. Het. 1 órán. Szabadkézi rajz.

10. Műének. Het. 2 órán. Négyszólamú énekdarabok vegyes karban. A tanított műdarabok homophon, részben polyphon alakban vannak tartva. Az ág. ev. tanulókkal egyházi melódiák ismétlése.

11. Tornászat. Het. 2 órán az őszi és tavaszi hónapokban. Szabad, rend- és szorgyakorlatok.

IV. Osztály.

1. Vallástan, mint a III. osztályban.

2. Latin nyelv. Het. 6 órán. Mondattan, az összetett mondatoktól a mellérendelt mondatokig, megfelelő szó és írásbeli gyakorlatokkal. Tk. Bartal és Malmosi. Prosodia, metrika. Tk. Schults Varga. Corneliusból: Cimon, Lysander, Alcibiades, Hamilcar, Conon, szavak, fordítva és elemelve; Trasylulus, Aristides, Hannibal részben emlékelve is. Tirocinium poëticumból: Az idő hatalma, A tavasz, Vulgus amicitias utilitate probat, mindenek felett csak nyerni, Arion fordítva és verstanilag elemelve.

3. Magyar nyelv. Het. 3 órán. Az irány általános törvényei; prózai és költői stylus különbsége; a mértékes vers ismertetése; költemények emlékelése, szavalás. Két hetenkint egy írásbeli házi dolgozat. Tk. Imre. Olv. k. Baráth. II. r.

4. Német nyelv. Het. 2 órán. Mondattan és szórend. Nagyobb olvasmányok, mint: Der Mops und der Mond, Die Fliege und die Biene, Der Knabe und der Stieglitz, Rabe, Pfau und

Schildkröte, Der Vater und die Söhne, Der Wechsel der Jahreszeiten, Der König und der Landmann, Die belohnte Redlichkeit, Schwert und Pflug-fordítása, elemezése és emlézése. Írásbeli dolgozatok. Tk. Ballagi Oliv. k. Felsmann.

5. Történelem. Het. 3 órán. Magyarország története a honfoglalástól 1848-ig. Tk. Ladányi.

6. Mennyiségtan. Het. 4 ó. Számtan: Összetett hármasszabály, kamatos kamatszámítás, társaság-, vegyítés- és lánczszabály, első rendű egy és több ismeretlennel bíró egyenletek. Tömörmértan. Tk. Mocnik-Szabóky.

7. Természetrájk. Het. 3 órán. Az első félévben Természet-tan: Erőműtan; a szilárd, csepegős és terjengős testek mozgása és nyugvása; a fény. Tk. Greguss. — A második félévben Vegytan: Általános vegytan; a részletes vegytanból a nem fém elemek és vegyületeik ismertetése. Tk. Dékány.

8. Rajz. Het. 1 órán. Szabadkézi rajz.

9. Műének, mint a III. osztályban.

10. Tornászat, mint a III. osztályban.

V. Osztály.

1. Vallástan. Het. 2 órán. Az ószövetségi könyvek részletes ismertetése. Egyes könyvek válogatott részeinek olvasása és magyarázata. Tk. Zsarnay.

2. Latin nyelv. Het. 5 órán. C. Jul. Caesaris „de bello Gallico“ lib. I. II. részletesen fejtegetve és emlékelve; a lib. III. cursiv olvasása, előre bocsátva Gallia földrajzát. P. Ovidii Nasonis Metam. lib. Az emberi nem négy korszaka, Deucalion és Pyrrha. Ep. de Ponto ad Maximum I. 9 elegia; Tristium lib. I. eleg. 1. és 3. fordítva, fejtegetve és emlékelve. Irodalomtörténeti bevezetés. Mondattan ismételése; latin verstan. Iskolai és házi dolgozatok. Fordítási gyakorlatok magyarból latinra Kolmár-Sváby tkve szerint. Tk. Budaváry J. Caesar; Veress „Carmina selecta Ovidii.“

3. Görög nyelv. Het. 4 órán. Az alaktanból a hangjelzés, főnév, melléknév, igehatározó, névmás, számnév, a rendes omega végzetű igék hajlítása Curtius-Kiss nyelvtana szerint, a megfelelő

szó- és írásbeli gyakorlatokkal Schenkel-Kiss Gyakorlókönyve szerint.

4. Magyar nyelv. Het. 3 órán. Rendszeres verstan. Az elbeszélő és leíró költészet. Olvastatott s fejtegettetett többkisebb-nagyobb költői mű, különösen olvastattak: Arany balladái, Toldija és Toldi Estéje. Írásbeli dolgozatok, szavalmányok. Tk. és Olv. k. Torkos.

5. Német nyelv. Het. 2 órán. Prózai és költői darabok, mint: Die Lorelei, Erlkönig, Der Sänger, Das Gewitter, Alexander Petőfi, Der sterbende Schwan, O lieb, so lang du lieben kannst, Das Amen der Steine, Des Sängers Fluch, Die Sonne bringt es an den Tag, Lützows wilde Jagd olvasása, nyelv- és mondattani fejtegetése és emlézése. Írásbeli dolgozatok. Tk. Heinrich.

6. Történelem. Het. 3 órán. Ókor. Tk. Mangold.

7. Mennyiségtan. Het. 4 órán. A négy alapművelet algebrai egész és tört mennyiségekkel. Kéttaguak négyzete és köbe. A geometriai haladvány mint az osztás eredménye. Egyenletek egy ismeretlennel. Arányok tana. Kéttaguak magasabb pozitív hatványai. A négyzetgyök fejtése s ennek alapján a másodfoku egyenletek megoldása. Köbgyök fejtés, számolás gyökmennyiségekkel. Vonalok, szögek, három-, négy- és sokszögek; egybevágóság és hasonlóság, területszámolás és körtan. Tk. Mauritz és Ábel.

8. Természetrájk. Het. 3 órán. Az első félévben vegytan: Fémi elemek és főbb vegyületeik. Szerves vegytan. Tk. Dékány. A második félévben ásványtan és földtan. Tk. Kriesch.

9. Rajz. Het. 1. órán. Szabadkézi rajz.

10. Tornászat, mint a III. osztályban.

VI. Osztály.

1. Vallástan, mint az V. osztályban.

2. Latin nyelv. Het. 6 órán. C. Sallust. Crispi Catilinájából: 35 fejezet. Oratio Ciceronis Pro Archia poëta, P. Virgilii M. Aeneidos lib. I., — részletesen fejtegetve s nagy részben emlékelve. Iskolai és házi dolgozatok. Fordítások magyarból latinra, Kolmár-Sváby Gyakorlókönyve szerint. Tk. Holub és Veress.

3. Görög nyelv. Het. 4 órán. Az alaktanból a „mi“ és a rendhagyó omega végzetű igék Curtius-Kiss Nyelvtana szerint. Megfelelő szóbeli gyakorlatokkal Schenkel-Kiss Gyakorló könyvéből. Olvasmány: az első félévben összefüggő prózai s költői szakaszok; a második félévben Schenkel-Horváth Chrestomathiájából Xenophon Anab. I. könyvének olvasása, nyelvtani elemzése és emlézése. Írásbeli dolgozatok.

4. Magyar nyelv. Het. 3 órán. Az első félévben: Költészet-tan. Alanyi és színi költészet. Tk. és Olv. k. Torkos. A második félévben: Szónoklattan. Tk. Verbőczy. Olvastatott több szónoki mű Kölcsey, Kossuth és Cicero magyarra fordított beszédeiből. Írásbeli dolgozatok. Szavalás.

5. Német nyelv. Het. 2 órán. Hosszabb költői és prózai darabok, mint: Die Kraniche des Ibykus, Die Bürgschaft, Das Wunder, Der Ring des Polykrates, Der Taucher, Die Grenadiere olvasása, nyelv- és mondattani fejtegetése és emlézése. Írásbeli dolgozatok. Tk. Heinrich.

6. Történelem. Het. 3 órán. Középkor. Tk. Mangold.

7. Mennyiségtan. Het. 3 órán. A hatványozás és gyökvonás; tizes számrendszer, láncz és közelítő törtek, logarithmusok; elsőfoku egyenletek egy és több ismeretlennel; a másodfoku egyenletek megfejtése. Szög- és háromszögtan; stereometriai tételek és a szögletes testek. Tk. Mauritz, Bajusz és Ábel.

8. Természetrájk. Het. 3 órán. Az első félévben Állattan. Tk. Papp. A második félévben. Növénytan, növényboncztan és részletes növénytan. Tk. Papp.

9. Rajz. Het. 1 órán.

10. Tornászat, mint a III. osztályban.

V.

A tanulók öntevékenysége.

1. Magyar önképzőkör. Ennek ez évben is Leffler Sámuel tanár volt az elnöke. Hetenkint egyszer tartotta üléseit, mely alkalommal a tagok szavaltak s a kör titkárához benyújtott írásbeli művek megbiráltattak.

1187

Könyvtárát a kör bevételeihez viszonyítva szaporította, s az év végén befolyt 30 frt összeget adott át könyvek beszerzésére a jövő év számára.

Tisztviselői voltak: Risdorfer Imre titkár, Maurer László főjegyző, Batáry Béni és Szesztay László könyvtár-kezelők, Kovács Ferencz pénztárnok.

Zárgyűlését a kör június 7-én tartotta meg, mely alkalommal a verseny szavalati díjakat Risdorfer Imre és Maurer László nyerték, Guttman Zsigmond és Gara Sándor pedig megdicsértettek.

2. Dalkör. Nagy Lajos gymn. énektanár vezetése alatt ez évben is fenállott; amennyiben a hangváltozáson átesett IV. V és VI. oszt. tanulók közül 26 taggal férfikar volt szervezhető. Közreműködött egy temetésen is, a miért 15 frtnyi díjazásba részesült.

3. Gyorsírázat. Ezt Mészáros Ferencz tanár heti két órában díjtalanul tanította. A Gabelsberger Markovics rendszere szerint vezetett levelező-gyorsírási tanfolyamban részt vett tanulók száma 30 volt.

4. Zene. Különbféle zongora mestereknél ez évben 30 tanuló nyert oktatást.

VI.

Az ifjuság a jótékonyság terén.

1. A „Fillér-egylet“ ez évben is fenállott, vallásfelekezeti különbség nélkül jutalmazván a szorgalmas és jómagaviseletű tanulókat. A gyűjtéseket magok a tanulók eszköztek Kovács János tanár felügyelete alatt. A hetenkint befizetett krajczárokból 51 frt 93 kr. gyűlt be; még pedig gyűjtött: I. o. 7 frt 85 kr, II. 5 frt 81 kr, III. 10 frt 30 kr, IV. 15 frt 83 kr, V. 3 frt 90 kr. és VI. 8 frt 24 krt. Bevételeinek egy csekély részét az egylet évenként tőkésíti; megtakarított tartaléktőkéje ez idő szerint 103 frt 88 krt tesz.

2. Az e. e. e. gyámintézet részére eszközölt gyűjtés eredménye 13 frt 92 kr. Még pedig gyűjtött: I. o. 2 frt 54 kr. II.

3 frt 90 kr, III. 1 frt 03 kr, IV. 3 frt 15 kr, V. 1 frt 30 kr, VI. 2 frtot. Az összeg az igazgató által a hegyaljai ág. ev. főespereshez küldetett.

3. A tiszakerületi ág. h. ev. árvaház részére gyűjtöttek: az I. o. 2 frt 82 kr, II. 1 frt 78 kr, III. 1 frt 21 kr, IV. 4 frt 39 kr, V. 1 frt 32 kr, és VI. 1 frt 87 kr. Összesen 13 frt 39 krt, mely összeg ft. Czékus István püspök urhoz lett felküldve, ki is ez adományt az árvák nevében meleg szavakban köszönte meg, isten áldását kérve le a jótékonyságot gyakorló tanuló ifjakra.

A különféle czimen gyűjtött összeg 79 frt 24 krt tesz.

VII.

A d o m á n y o k.

A m. t. közönség ez évben is megemlékezett iskolánkról s a következő adományaival bizonyítá be ismételve nagybecsű pártfogását:

1. A helybeli takarékpénztár az építési alapra ez évben is 50 frtot volt szives ajándékozni.

2. A feloszlott „Szabolcsmegyei és hajdukerületi orvos-gyógyszerészegylet“ egy értékes Hartnack-féle górcsővet adományozott.

3. Dr. Konthy Gyula orvos ur egy gyermek-embryot, két idegszövetmetszetet és egy „homo sapiens“ fogazatot volt szives ajándékozni.

4. Forgách Károly ur Debreczenből egy régi magyar gyönyös pártát, 12 drb. régi ezüstpénzt s egy karneolt, melybe egy római császár arczképe van bevésve, volt szives ajándékozni.

5. Az állami segély elnyerése ügyében a nm. ministeriumnál fenjárt küldöttség utiköltségeinek fedezésére, Szopkó Alfréd gymn. pénztárnok ur lelkes kezdeményezése és gyűjtése folytán, néhány nemes és buzgó tanügybaráttól 157 frt 50 kr. gyűjtetett; mint-hogy az ez évben különösen megterhelt gymn. pénztárban ily rendkívüli kiadások fedezésére semmi összeg sem állott rendelkezésre.

6. A mult 1883/4-ik tanév végén jeles tornászok megjutalmazására adtak: Kerekréty Miklós 1, dr. Ferlicska Kálmán 1,

Elek Emil 1 és Szopkó Alfréd 1 frtot, Barzó János 40 krt. Ezen összegből kaptak: Risdorfer Imre V. 2 frtot, Gunyecz István III. 1 frt 40 krt. és Nagy Zoltán IV. 1 frtot.

7. Kmethy István 12 drb. „A magyar helyesírás rendszerének alapvonalai“ cz. könyvet volt szives ajándékozni az V. és VI. osztályban a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tett tanulók részére.

8. Nyiregyháza város lelkes közönsége, a tápintézetre eszközölt gyűjtés alkalmával, a tápintézeti növendékek élelmezésére ez évben 166 frt 41 krt adományozott. Maga a város ez összegben kívül 50 frttal segélyezte a tápintézetet.

Fogadják a fentebbi kegyes adakozók a gymnasium iránt tanúsított nemes tettökért s szives adományaikért e helyen is a tanoda hálás köszönetét.

VIII.

Ösztöndíjak, jótétemények.

1 A beiratás alkalmával az igazgató a gymn. alapra fizetendő 1 frtot következő tanulóknak engedte el: Garay Gábor, Herskovits Dezső, Kürtössy József, Sloff Zoltán, Szokol Lajos I. Bajdik György, Gavallér Gusztáv, Orosz Miklós II. Diecz Rezső, Dövényi Gyula, Fekete Mihály, Holek Sámuel, Krausz Pál, Petrikovics Pál, Valent Pál III. Enyingy Bálint, Fuchs Aladár, Iklódy László, Kerekes György, Sipos Gyula IV. Feuermann Gyula, Gömör János, V. Batáry Béni, Buchner Sámuel, Dövényi Károly, Risdorfer Imre és Székely József VI. oszt. tanulóknak (összesen 27 frt).

2. Tandijelengedésben részesültek: Risdorfer Imre VI. 30 frtjával; Sloff Zoltán I. és Orosz Miklós II. 20—20 frtjával; Gömör János V. Dövényi Károly és Székely József VI. 15—15 frtjával; Gaál Sándor, Kürtössy József, Murányi Ödön I., Porkoláb László II., Andrásztik József, Fekete Mihály, Guttmann Izidor, Krausz Pál III., Fuchs Aladár, Iklódy László, Sipos Gyula, Werner Miklós IV., Batáry Béni és Buchner Sámuel VI. 10—10 frtjával; Nádas Jenő V. 7 frt 50 kr. Mráz Endre, Szokol Lajos I., Bajdik György,

Diecz Miklós, Görgey Alajos II., Diecz Rezső, Dövényi Gyula, Holek Sámuel, Petrikovics Pál, Valent Pál III., Mráz Elek. IV. oszt. tanulók 5—5 frtjával. Tandij elengedésben részesült 32 tanuló; az elengedett tandij összeg 317 frt 50 kr.

A jó magaviselet és ernyedetlen szorgalom által kitűnő tanulók még a következő ösztöndíjakban részesültek:

3. Somogyi Dezső és Zsiska Julia-féle ösztöndíjat Gömörý János V. és Petrikovics Pál III. oszt. tanulók nyerték, egyenként 6 frtot, mely az alapító kívánsága szerint még febr. 18-án lett a két osztály előtt kihirdetve.

4. A Nikelszky Andor nevére tett alapítvány kamataiból (25 frt 87 kr) Soltész Gyula V. 13 frt és Maier Ottó III 12 frt 87 krt kaptak.

5. Augusztinyi Jánosné-féle alapítványból (37 frt 58 kr). Maurer László VI. 19 frt és Dövényi Károly VI. 18 frt 58 krt.

6. A Szekeres-féle alapítványból (31 frt 3 kr.) jutalmat kaptak: Kubacska András III. 10 frt, Kovács Imre V. 7 frt 3 kr., Mráz Elek IV. és Pazár István I. 7—7 frtot.

7. A Groák Zsigmond-féle alapítványnak kamatait (25 frt 84 kr.) Risdorfer Imre VI. o. tanuló nyerte.

8. Zsiska-Gráf ösztöndíjból (25 frt 98 kr.) Kovács Ferencz VI. 15 frt, és Gömörý János V. 10 frt 98 kr.

9. Kollner Illésné alapítvány kamatjaiból (10 frt 36 kr.) jutalmat nyertek: Fábry Károly IV. 5 frt 36 kr. és Holek Sámuel III. 5 frtot.

10. A „Bajuszkör“ alapítvány kamatait 5 frt 18 krban Hoffmann Sándor VI. o. tanuló nyerte.

11. Groska-féle alapítványból mint jó rajzolók lettek jutalmazva: Dienes Károly III. 10 frt, Gunyecz István és Fuchs Aladár IV. o. tanulók 5—5 frttal.

12. A gymnasiumi ifjuság által fentartott „Fillér-egylet“-ből Mráz Endre I., Adamovics András, Bajdik György, Pazár Béla II., Andrásztik József, Krausz Pál III., Sipos Gyula, Hoffmann Ernő IV., Merle Béla V. 5—5 frtnyi jutalmat nyertek.

13. A Kmethy István ur mint a mű szerzője által ajándékozott 12 drb. „A magyar helyesírás rendszerének alapvonalai“

cz. könyv következő tanulóknak adatott emlékül: Gömöry János, Kovács Imre, Merle Béla, Nádasz Jenő, Soltész Gyula, Szesztay László V., Batáry Béni, Dövényi Károly, Hoffmann Sándor, Kovács Ferencz, Maurer László és Risdorfer Imre VI. (Érték 6 forint.)

14. A tápintézeti ellátásért fizetendő (50 frt) évi dijból engedtetett 4 tanulónak 125 frt. Ugyanis egy egészen ingyen, 3 pedig fél díj fizetéssel vétetett fel.

Tanítványaink között ez évben különböző czimen kiosztott jutalom 708 frt 34 kr, melyből ág. ev. tanulók 418 frt 16 krt, más vallásfelekezethez tartozók 290 frt 18 krt kaptak. A felsőbb osztályokba járó szorgalmas és jó magaviseletű tanulóknak ezenkívül tetemes segélyül szolgált az is, hogy mint correpetitörök, a tanári kar előleges engedélye folytán, alkalmaztattak kisebb tanulók mellé.

IX.

Könyvtárak, gyűjtemények.

1. A gymn. könyvtár számára megszereztetett:

a) vétel útján: Darwin: Az ember származása II. r; Felsmann: Fő- és középiskolák névkönyve; Középiskolai tanári közlöny; Philologiai közlöny; Magyar nyelvőr; Hercules; Evangelikus egyház és iskola.

b) ajándék útján: Palánszky Sámuel iskolai felügyelő: Greguss Gyula Luziada Camcēnstől; Sue Eugen Atar Gull; Cooper Der Bienenjäger; J. H. Voss: Luise. Vidliczkay József: Cornelius Tacitus. Zelenka Pál: Emléklapok. Békésy Gyula m. kir. főigazgató: Technologiai muzeum alapszabályai és rendszabályai. A m. kir. közoktatásügyi miniszter a Középiskolák állapotáról szóló jelentését voltak szivesek az intézet részére ajándékozni.

2. A természetrajzi s egyéb gyűjtemények szaporodását illetőleg 1. az „Adományok“ cz. cikket.

3. A vegy- és természettan tanításához szükséges szerek, a kísérletek szükségleteihez képest szereztettek be.

4. A rajz-szertár gyarapodott: Herdtle E. „Geometrische Ornamente“ cz. művével és Hermes Vilmos rajziskolájából 22 füzettel. A szerzemények értéke 25 frt 20 kr.

X.

T á p i n t é z e t.

Tápin intézeti ellátásban részesült a lefolyt tanévben 6 tanuló. Ezek közül 2 fizette a teljes 50 frt díjat, féldíjas volt 3, egészen ingyenes 1.

I. A tápin intézet bevételeit képezte:

1. Készpénzmaradvány az 1883/4-ik tanévről	1823 frt 92 kr.
2. A tápin intézeti alapítvány 1884-ik évi kamatja	237 „ 08 „
3. Egyházkerületi gyűjtésből	176 „ 58 „
4. Nyiregyházán eszközölt gyűjtésből	166 „ 41 „
5. Nyiregyháza város adománya	50 „ — „
6. Nyiregyházi takarékpénztár adománya	20 „ — „
7. Szabolcsi hitelbank adománya	20 „ — „
8. Tanulók által befizetett díj	112 „ — „
9. Időközi kamatokból 1884. deczember 31-ig	22 „ — „
Összesen	2627 frt 99 kr.

II. Kiadás.

1. Tanulók ellátására	510 frt — kr.
2. Vegyes kiadás	4 „ 56 „
Összesen	514 frt 56 kr.

III. Mérleg.

Bevétel	2627 frt 99 kr.
Kiadás	514 „ 56 „
Maradvány	2113 „ 43 „

A tápin intézetbe vallásfelekezeti különbség nélkül vétetnek fel a tanulók. Ebédre kapnak mindennap: levest, húst, főzeléket, hetenkint egyszer sültet és tészta-ételt, kellő adag kenyeret; a vacsora főzelék és kenyérből áll.

XI.

A tanulók névsora, vallása és születéshelye.

I. Osztály.

- | | |
|--|---|
| Adamovics Ferencz, r. kath. Nyiregyháza. | 25 Hoffmann Arthur, izr. Nyiregyh. |
| Andrejkovics Béla, ág. ev. Nyiregyháza. | Inczédi Ferencz, ref. Nyiregyh. |
| Bodó Barna, r. kath. Kenézlő, Szabolcs. | Jánószky Jenő, ág. ev. Nyiregyh. |
| Bohus Róbert, ág. ev. Szepes-Béla, | Jósa Ferencz, ref. Tisza-Dada. Szabolcs. |
| 5 Buday Elemér, ref. Ó-Fejértó, Szabolcs. M. t. | Juhász Géza, r. kath. Ujfejértó Szabolcs. M. t. |
| Csapkay Gyula, r. kath. Nyiregyh. Éger Jenő, izr. Nyiregyháza. | 30 Kállay Ubul, r. k. Oros, Szabolcs. M. t. |
| Fábry Róbert, ág. ev. Szepes-Béla. | Keresztessy Gyula, r. k. Királytelek, Szabolcs. |
| Fekete János, r. kath. N.-Kálló Szabolcs. | Király Sándor, ref. Nyiregyháza. |
| 10 Feldheim Ferencz, izr. Kemece Szabolcs. | Klein Lajos, izr. Kótaj, Szabolcs. |
| Földesy Gyula, r. k. Nyiregyháza. | Klein Simon, iz. Levelek, Szabolcs. |
| Friedlieber Mór, izr. Nyiregyh. | 35 Kövér Gyula, ág. ev. Nyiregyh. |
| Führer Mór, izr. Nyiregyháza. | Krska Gyula, ág. ev. Nyiregyh. |
| Füsy József, ref. Torda, Erdély. | Kubassy Béla, ág. ev. Nyiregyh. |
| 15 Gaal Sándor, ág. ev. Nyiregyháza. | Kubassy Emil, ág. ev. Nyiregyh. |
| Galamb István, r. kath. N.-Várad. Bihar. | Kürtössy József, ág. ev. Nyiregyh. |
| Garay Gábor, ág. ev. Nyiregyh. | 40 Leuchtmann Jenő, izr. Nyiregyh. |
| Gelbmann Sámuel, izr. Uj-Fejértó Szabolcs. | Mandl Miklós, izr. Kótaj, Szabolcs. M. t. |
| Grünberger Ignác, izr. Ujfejértó Szabolcs. M. t. | Motoska Gyula, ág. ev. Nyiregyh. |
| 20 Gunczel József, r. kath. Nyiregyh. | Mráz Endre, ág. ev. Nyiregyh. |
| Habzsuda István, ág. ev. Nyiregyh. | Murányi Ödön, r. kath. Szentes. |
| Herskovits Dezső, izr. Gáva, Szabolcs. | 45 Nádasy Gyula, ág. ev. Nyiregyh. |
| Hinsenkamp László, rk. Nyiregyh. | Neumann Sándor, izr. Szepes-Igló. |
| Hirtenstein Lajos, izr. Bécs. Az I. félév végén kilépett. | Oltványi Ödön, ág. ev. Nyiregyh. |
| | Palatitz István, ref. Nyiregyh. |
| | Pazar István, ág. ev. Nyiregyh. |
| | 50 Péterfi Pál, ref. Gelényes, Bereg. |
| | Róth Adolf, izr. Nyiregyháza. |
| | Simkó József, ág. ev. Nyiregyh. |
| | Sipos Ferencz, ref. Gyulaháza, Szabolcs. |

Sloff Zoltán, gör. k. Nyiregyh.
 55. Somogyi Imre, ref. Hajdu-Bö-
 szörmény.
 Szabó Géza, r. k. Mezőtur, Jász-
 Nagykun-Szolnok.
 Szabó József, ref. Petneháza,
 Szabolcs.
 Szentimrey Menyhért, r. kath.
 Kassa, Abauj.
 Szigethy László, r. kath. Nyir-
 egyháza.

60 Szikszay András, ref. N.-Kálló,
 Szabolcs.
 Szokol Lajos, ág. ev. Nyiregyh.
 Thuránszky Károly, ref. N.-
 Szöllős, Ugocsa. A II. félév-
 ben kilépett.
 Udvarhelyi Sándor, ág. ev. Nyir-
 egyháza.
 Vay Mihály, ref. Miskolcz, Borsod.
 65 Weishaus Géza, izr. Halász,
 Szabolcs.

II. Osztály.

Adamovics András, ág. ev. Nyir-
 egyháza.
 Bajdik György, ág. ev. Nyiregyh.
 Boldizsár Imre, ref. Nyirbátor,
 Szabolcs.
 Csengeri Kálmán, ág. ev. Nyir-
 egyháza.
 5 Danhauser Sándor, ág. ev. Szepes-
 Szombat.
 Dessewffy Gusztáv, r. kath.
 Vác, Pestm.
 Diecz Miklós, ág. ev. Nyiregyh.
 Friedmann Lipót, izr. Boldog-
 asszony, Moson. M. t.
 Gaal Ede, ág. ev. Nyiregyháza.
 10 Galamb László, r. kath. Mar-
 gitta, Bihar.
 Gansl József, izr. Kis-Várda,
 Szabolcs.
 Gavallér Gusztáv, r. kath. Debr.
 Gerhard Béla, ág. ev. Nyiregyh.
 Goldmann József, izr. Nyiregyh.
 15 Görgey Alajos, r. kath. Nyiregyh.
 Grósz Sándor, izr. Nyirbátor,
 Szabolcs.
 Hagymásy Lajos, ref. Nyiregyh.
 Häuffel Lajos, ág. ev. Nyiregyh.
 Henter Zoltán, ref. N.-Kálló,
 Szabolcs.
 20 Heumann Jenő, izr. Nyiregyh.
 Irjan Béla, r. kath. Jászberény,
 Jász-Nagykun-Szolnok m.
 Kain József, izr. Nyiregyháza.
 Kain Sámuel, izr. Ibrány, Sza-
 bolcs.

Kecskés Béla, ref. Diószeg, Bihar.
 25 Klein Ignác, izr. Nyiregyháza.
 Lichtmann Dezső, izr. Vizsoly,
 Abauj. M. t.
 Lukács Dénes, r. kath. Búd-
 Szt.-Mihály, Szabolcs.
 Lusztig Lajos, izr. Nyiregyháza.
 Merle Miksa, izr. Nyiregyháza.
 30 Nagy Dezső, r. kath. Budapest.
 Nagy Kálmán, ref. Hadház,
 Hajdu m.
 Orosz Miklós, ref. Fényes Litke,
 Szabolcs.
 Pazár Béla, ág. ev. Nyiregyh.
 Pollátsek Rezső, izr. Nyiregyh.
 35 Porkoláb László, ref. Ibrány,
 Szabolcs.
 Puhly András, ág. ev. Nyiregyh.
 Róth Sámuel, izr. Nyiregyháza,
 Róth Sándor, izr. Nyirbátor,
 Szabolcs.
 Scholz Géza, ág. ev. Matheóc,
 Szepes.
 40 Schwarz Jenő, izr. Nyiregyháza.
 Sesztay Emil, gör. k. Nyiregyh.
 Szabó Béla, ref. Nyiregyháza.
 Szamuely Jenő, izr. Nyiregyh.
 Szedoglavich Béla, r. kath.
 Hatvan, Heves.
 45 Szikszay János, ref. N.-Kálló,
 Szoboszlai Albert, ref. Uj-Fé-
 hértó, Szabolcs. M. t.
 Turnusz Ferencz, r. kath. Debr.
 Vay Péter, ref. K-Várda, Szabolcs.

Virágh István, r. kath. Miskolcz,
Borsod.
50 Weinberger Jenő, izr., Nyir-
egyháza.

Weitzner Aurél, izr. Oros, Sza-
boles. M. t.
Zimmermann Kálmán, ág. ev.
Felső-Kemence, Abauj.

III. Osztály.

Andrástik József, r. k. Nyiregyh.
Deme Kálmán, ref. Petneháza,
Szabolcs. Az I. félév végén
kilépett.
Diecz Rezső, ág. ev. Nyiregyh.
Meghalt 1884. szept. 22-én.
Dienes Károly, ref. Kunhegyes,
Jász-Nagykun-Szolnok m.
5 Dövényi Gyula, ág. ev. Nyiregyh.
Dudinszky Gyula, r. k. Nyiregyh.
Ercsey Béla, ref. Hajdu-Böször-
mény.
Fekete Mihály, r. kat. N.-Kálló,
Szabolcs.
Gruden Dezső, r. k. Nyiregyh.
10 Guttmann Izidor, izr. Nyiregyh.
Holek Sámuel, ág. ev., Nyir-
egyháza.
Kazinczy Béla, ref. Gyíres, Bihar.
Kazinczy József, ref. Gyíres,
Bihar.
Kerekréty Miklós, ág. ev. Nyir-
egyháza.
15 Klár Sándor, izr. Pazony, Sza-
boles.
Klein Ernő, izr. Nyiregyháza.

Knopp Gusztáv, r. kat. Eszék,
Verőce.
Krausz Pál, izr. Nyiregyháza.
Kubacska András, ág. ev. Nyir-
egyháza.
20 Liptay József, r. kat. Zalkod,
Szabolcs.
Maier Ottó, ág. ev. Promontor,
Pest m.
Moskovits Ármin, izr. Zsurk, Sza-
boles, Az I. félévben kilépett.
Papp Sándor, r. kath. Abauj-
Szántó.
Petrikovics Pál, ág. ev. Nagy-
Léta, Szabolcs.
25 Péchy Géza, ref. Macsola, Bereg.
Pollátsek Géza, izr. Nyiregyh.,
Rozmann Ernő, ág. ev. Abauj-
Szántó.
Szesztay Zoltán, ref. Nyiregyh.
Szobonya Nándor, ref. Gáva,
Szabolcs.
30 Szopkó Dezső, ág. ev. Szepes-
Olaszi.
Valent Pál, ág. ev. Nyiregyháza.
Weisz Lajos, izr. Nyiregyháza.

IV. Osztály.

Baruch Arthur, izr. Nyiregyh.
Bergstein József, izr. Nyiregyh.
Blau Sándor, iz. Beregszász. M. t.
Enyingy Bálint, ref. Nyiregyh.
Az I. félév végén kilépett.
5 Farkas István, ág. ev. Jordán-
háza, Borsod.
Fábry Károly, ág. ev. Nyiregyh.
Fuchs Aladár, izr. Örös, Zemplén.
Gunyecz István, ág. ev. Nyiregyh.
Hoffmann Ernő, izr. Nyiregyh.
10 Hosig Ferencz, ref. Nyiregyh.

Iklódy László, ref. Nagy-Kálló
Szabolcs.
Inczédy Béla, ref. Bercel, Sza-
boles.
Kalina Lajos, ág. ev. Nyiregyh.
Kerekes György, r. k. Nyiregyh.
15 Klein Frigyes, izr. Gáva, Sza-
boles.
Korda Lajos, ref. Pazony, Sza-
boles.
Kovács András, ág. ev. Nyiregyh.
Krudý Béla, r. kat. Nyiregyháza.

- Lukács István, ref. Nyiregyh.
 20 Martinyi Gyula, ág. ev. Nagy-Kálló, Szabolcs.
 Mráz Elek, ág. ev. Nyiregyh.
 Nagy Gyula, r. kath. Nagy-Sziget, Szabolcs.
 Nagy Pál, ref. Hadház, Hajdu m.
 Palicz Pál, ág. ev. Nyiregyháza.
 25 Péchy Tamás, ref. Macsola Bereg.
 Silberstein Miklós, izr. Nyiregyh.
 Simák Ferencz, r. kath. Halász, Szabolcs.
 Sipos Gyula, r. kath. Nyiregyh.
 Szamuely Barna, izr. Nyiregyh.
 30 Szilágyi Zoltán, ref. Ér-Endréd, Szatmár M. t.

- Szmrecsányi László, r. k. Bezdéd, Szabolcs.
 Sztárek Dezső, r. kath. Nyiregyháza.
 Takács Lajos, ref. Nyiregyháza.
 Uray Jenő, ref. Buly, Szabolcs.
 35 Varga Imre, ref. N-Károly, Szatmár M. t.
 Virágh László, r. kath. N.-Kálló, Szabolcs.
 Weishaus Frigyes, izr. Nyir-Balkány, Szabolcs.
 Weisz Béla, izr. Mérek, Szatmár,
 Werner Miklós, izr. Kisvárd, Szabolcs.

V. Osztály.

- Berencsi Gyula, ref. Fényes-Litke, Szabolcs. M. t.
 Burger Pál, izr. Nyiregyháza.
 Csécsi Sámuel, ref. Nyiregyháza.
 Feldheim Salamon, izr. Napkor, Szabolcs.
 5 Feuermann Gyula, izr. Nyiregyh.
 Az I. félév elején kilépett.
 Flegmann Adolf, izr. Nyiregyh.
 Gömör János, ág. ev. Nyiregyh.
 Gyuris István, ág. ev. Nyiregyháza M. t.
 Jéger József, ág. ev. Nyiregyh.
 10 Korányi Endre, r. kat. Nyiregyh.
 Kovács Imre, ág. ev. Nyiregyh.
 Lautsek József, ág. ev. Büd-Szt.-Mihály, Szabolcs.

- Lusztig Sándor, izraelita, Nyiregyháza.
 Merle Béla, izr. Nyiregyháza.
 15 Nádasy Jenő, ág. evang. Nyiregyháza.
 Prok Gyula, ág. ev. Nyiregyh.
 Schwartz Mór, izr. Csilláros, Bihar, M. t.
 Soltész Gyula, ág. ev. Nyiregyh.
 Szesztay László, ref. N.-Kálló, Szabolcs.
 20 Szilágyi László, ref. Királydáróc, Szatmár, M. t.
 Sztempák Dezső, ág. ev. Hadház, Hajdu m.
 Weisz Ferencz, izr. Mérek, Szatm.
 Wolf Lajos, izr. Nyiregyháza.

VI. Osztály.

- Balogh Endre, r. k. Nyiregyh.
 Az I. félév végén kilépett.
 Batáry Béni, ref. Pazony, Szabolcs.
 Buchner Sámuel, izr. Nyiregyh.
 Budaházy Lajos, ref. Encsencs, Szabolcs.
 5 Déry István, ág. ev. Nyiregyháza.

- Dobos László, ref. Fényes-Litke, Szabolcs. M. t.
 Dövényi Károly, ág. ev. Nyiregyh.
 Gara Sándor, izr. Nyiregyháza.
 Groák Lajos, izr. Nyiregyháza.
 10 Guttmann Zsigmond, izr. Harsány, Borsod.
 Heller Árpád, izr. Szlanicza, Árva.

Hoffmann Sándor, izr. Nyiregyh.
Huszár Kornél. r. kath. Nagy-
Várad, Bihar.
Jármy Géza, ref. Laskod, Szabolcs
15 Komoróczy Iván, ref. Jánosi,
Szatmár. M. t.
Kovács Ferencz, ág. ev. Nyiregyh.

Kozelka Endre, r. kath. Búd-Sz-
Mihály, Szabolcs.
Maurer László, ág. ev. Nyiregyh.
Riszdorfer Imre, ág. ev. Nyiregyh.
20 Simák János, r. k. Halász, Sza-
bolcs. Az I. félév végén kilépett
Székely József ref. Nagy Géres,
Zemplén.

XII.

A tanórák táblás átnézete.

Osztály	Vallás	Latin ny.	Görög ny.	Magyar ny.	Német ny.	Földrajz és történet	Mennyiség-tan	Természet-rajz	Rajz	Ének	Tornászat	Heti óra szám
I.	2	6	—	3	2	3	2	—	3	2	2	25
II.	2	5	—	3	2	3	3	2	2	2	2	26
III.	2	6	—	3	2	3	4	3	1	2	2	28
IV.	2	6	—	3	2	3	4	3	1	2	2	28
V.	2	5	4	3	2	3	4	3	1	—	2	29
VI.	2	6	4	3	2	3	3	3	1	—	2	29
Összesen	12	34	8	18	12	18	20	14	9	8	12	165

XIII.

Statistikai táblázatok. A gymn. tanulók:

a) vallás, előmenetel s nyelvi viszonyaikat illetőleg.

Osztály	Felvétetett			Vallásra nézve					Előmenetel- re nézve		Anyanyelv- re nézve		Évközben		Maradt az év végén
	nyilvános	magán	összesen	ág. év.	reform.	róm. kath.	gör. kath.	izraelita	haladó	ismétlő	magyar	német	kilépett	meghalt	
I.	60	5	65	20	13	15	1	16	59	6	62	3	2	—	63
II.	48	4	52	12	11	10	1	18	50	2	49	3	—	—	52
III.	32	—	32	10	8	7	—	7	32	—	32	—	2	1	29
IV.	36	3	39	8	12	8	—	11	39	—	39	—	1	—	38
V.	19	4	23	9	4	1	—	9	23	—	23	—	1	—	22
VI.	19	2	21	5	6	4	—	6	21	—	21	—	2	—	19
Összesen	214	18	232	64	54	45	2	67	224	8	226	6	8	1	223

b) A tanulók életkora, osztály és vallásfelekezetek szerint összehasonlítva.

Osztály szerint	A tanulók közül született														Vallás szerint	É v e s												Összesen	
	Összesen																												
	1861	1862	1863	1865	1866	1867	1868	1869	1870	1871	1872	1873	1874	1875															
I.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	10	22	21	8	65	ág. ev.	3	9	10	10	13	8	5	3	1	1	1	—	64
II.	—	1	—	—	—	—	1	—	3	6	16	16	9	—	52	ref.	3	4	16	8	4	9	2	5	1	1	—	1	54
III.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	8	14	4	—	32	r. kath.	6	7	7	6	8	5	5	—	—	1	—	—	45
IV.	—	—	—	—	—	—	2	3	11	16	6	1	—	—	39	g. kath.	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2
V.	—	—	1	1	1	2	2	2	6	5	5	—	—	—	23	izrael.	6	10	16	11	13	4	3	2	—	—	2	—	67
VI.	1	—	—	1	1	4	7	6	1	—	—	—	—	—	21	ÖSSZESEN	18	30	50	35	39	26	15	10	2	3	3	1	232
Összesen	1	1	1	2	2	6	12	17	25	38	46	43	30	8	232														

c) A tanulók szüleinek polgári állása.

Osztály	Értelmiségi	Önálló őstermelők v. bérlők	Kereskedők	Iparosok	Köz- vagy magán tisztviselők	Személyes szolgáltatást tevők	Összesen
I.	13	12	11	11	17	1	65
II.	13	12	10	7	10	—	52
III.	10	3	7	5	6	1	32
IV.	6	13	9	5	6	—	39
V.	2	8	6	3	4	—	23
VI.	7	4	1	2	5	2	21
Összesen	51	52	44	33	48	4	232

d) A tanulók származási helyének áttekintése.

Helynév	O s z t á l y						Összesen
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
Nyiregyháza városa	34	24	15	19	14	10	116
Szabolcs megye	18	13	7	12	5	6	61
Abauj megye	1	2	2	—	—	—	5
Árva megye	—	—	—	—	—	1	1
Bereg megye	1	—	1	2	—	—	4
Bihar megye	1	2	2	—	1	1	7
Borsod megye	1	1	—	1	—	1	4
Csongrád megye	1	—	—	—	—	—	1
Hajdu megye	1	3	1	1	1	—	7
Heves megye	—	1	—	—	—	—	1
J.-N.-K.-Szolnok m.	1	1	1	—	—	—	3
Moson megye	—	1	—	—	—	—	1
Pest megye	—	2	1	—	—	—	3
Szatmár megye	—	—	—	3	2	1	6
Szepes megye	3	2	1	—	—	—	6
Torda-Aranyos m.	1	—	—	—	—	—	1
Ugocsa megye	1	—	—	—	—	—	1
Verőcze megye	—	—	1	—	—	—	1
Zemplén megye	—	—	—	1	—	1	2
Bécs	1	—	—	—	—	—	1
Összesen	65	52	32	39	23	21	232

XIV.

A jövő 1885—86-dik tanévre vonatkozó figyelmeztetés.

A jövő 1885—86-dik tanévben a beiratások aug. 31-től sept. 2-ig eszközöltetnek. Ugyanekkor vétetnek fel a felvételi, pót- és javító-vizsgák is. A rendes tanítás szept. 3-án kezdődik.

Úgy a nyilvános, valamint a magán tanulók szülői felkérletnek, hogy a beiratásnál személyesen jelenjenek meg, s a felveendő tanulók életkorát, születési idejét és végzett tanulmányaikat okmánynyal igazolják. *Bizonyítvány nélkül egy tanuló sem vétetik fel.*

A beiratásnál a beiratási és tandíjon kívül bizonyítványért 2 frt, gymnasiumi alapra 1 frt, Értesítőért 20 és gymn. törvényekért 10 kr. fizetendő.

A gymn. tápintézet szept. 1-én nyitattik meg, melybe a tanulók vallásfelekezeti különbség nélkül vétetnek fel. Ebéd és vacsoráért 50 frtnyi évi díj két részletben félékenként előre fizetendő.

Azon tanulók, kik tandíj vagy tápintézeti díj elengedésért akarnak folyamodni, kérvényeiket az igazgatóhoz szept. 1-ig terjeszszék be. Ezen határidőn túl benyújtott kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

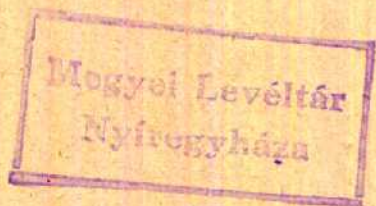
Jövő évi igazgató: Kovács János.



XV.

Főigazgatói látogatás.

Nagyságos **Békési Gyula** tankerületi kir. főigazgató ur, mint az 1884—85. tanévre kinevezett kormány képviselő, a főfelügyeleti jog gyakorlása szempontjából, június 17-én érkezett városunkba. A vasutnál az iskolai elöljáróság és a tanári kar küldöttjei által üdvözöltetett és fogadtatott. Ugyanazon napon az intézet helyiségeit szemlélte meg, s a gyűjteményeket, szertárakat és könyvtárakat tüzetesen megvizsgálta. Minthogy azonban 18-án a Nagy-Kállóban tartandó érettségi vizsgán kellett elnökölnie, már azon napon este Kállóba utazott; a honnan 19-én ismét körünkbe érkezvén, 20-án részt vett a II. V. VI. osztályokban tartott magyar, latin és mennyiségtani szigorlatokon. Ezzel ez idő szerint vizsgálatát befejezvén, az esti vonattal távozott körünkől; kilátásba helyezve, hogy jövő ősszel hosszabb ideig fogja intézetünket látogatásával szerencséltetni.



MSI.